

Naším největším nepřítelem zjevně není nějaké otevřené pronásledování, ale přesto nepřátele máme, a to dost možná ještě rafinovanější.

Dostáváme se např. pod tlak, abychom jako křesťané ustoupili ze zásadních pravd evangelia a připustili, že existují i jiné cesty ke spáse než skrze Krista. A také naše snaha podřídít vše autoritě Božího slova je dnes víc a víc zesměšňována jako naivní křesťanský fundamentalismus. Co s tím uděláme, budeme to ignorovat a doufat, že naše děti se tím nenakazí? Nebo se jako církev semkneme, bez ohledu na odlišné denominace a tradice, a budeme zápasit za základní pravdy a hodnoty evangelia? Pokud nebudeme duchovně jednotní, neobstojíme.

2. NESTRACHUJTE SE PROTIVNÍKŮ

A pak je zde ta druhá Pavlova výzva: „Nestrachujte se protivníků.“ Proč? Chce snad Pavel říci, že nepřátelé církvi nakonec nijak neublíží? Ne, tak to rozhodně nemyslí. On tím chce jen říct, že utrpení pro Krista je vlastně ohromnou křesťanskou výsadou. Je to Boží dar, Boží charisma – ano je zde užito stejné slovo jako v kontextu duchovních darů. Je to zvláštní nezasloužená milost. Jak to? No, zatímco pronásledovatelům je jejich jednání předzvěstí věčné záhuby, křesťanům je naopak předzvěstí budoucí spásy. Mohli by svoji víru odvolat, ale oni se rozhodli zůstat věrní, a to je jasným důkazem toho, že jejich víra je skutečně pravá.

Protože nejsme pronásledovanou církví, tak tyto věci opět mohou v našem kontextu vyznívat poněkud cize, ale zkusme si je přeložit do jiné, aktuálnější roviny. Ježíš nás všechny jasně vyzývá, abychom vzali svůj kříž a následovali ho. A jak říká jeden populární výklad, kříž pro Krista představuje všechno, v čem se kříží moje vůle s vůlí Boží. Podřídít se Boží vůli je někdy velmi těžké a nepříjemné, jak dokládá sám Ježíš při svém posledním modlitebním zápase v Getsemane. Kříž pro Krista s sebou tedy může někdy nést skutečně veliké vnitřní trápení, a nezáleží až tak na tom, zda jde o pronásledování zvenčí nebo napětí uvnitř.

Co tedy? Budeme se takovýchto budoucích ztrát obávat? Nebo tohle trápení přijmeme naopak jako zvláštní výsadu trpět spolu s Kristem? Budeme se raději rozhlížet po nějakých kompromisních řešeních, nebo si dodáme odvahy a rozhodneme se projít rovnou středem? Tak jako Pavel a Silas, když byli před očima Filipských bičováni a pak sevřeni do klády? Tak jako náš Pán, když před svým ukřižováním prohlásil: „Ne má, ale tvá vůle se staň?“ Rozhodneme se kvůli evangeliu projít středem i my?

ZÁPAS ZA EVANGELIUM

Dnes se opět ponoříme do listu Filipským a podíváme se na poslední čtyři verše první kapitoly. Poté, co Pavel po úvodním pozdravu stručně popsal Filipským svoji osobní situaci, obrací teď svoji pozornost zpět k nim. Reaguje na jejich současnou situaci a snaží se je nějak povzbudit uprostřed problémů, které je potkaly. Pojďme se podívat blíže na to, o jaké problémy ve Filipech šlo, a co apoštol církvi v této situaci radí.

Čtení: Filipským 1,27-30

I. ZÁPAS CÍRKVE VE FILIPECH

Dozvídáme se, že kvůli evangeliu netrpí pouze Pavel, vězeň pro Krista, ale také ti, které apoštol pro víru v Krista získal – křesťané ve Filipech. Představte si, že byste byli v Pavlově kůži, jak byste se na situaci Filipských asi dívali? Je evidentní, že jsou pronásledováni kvůli němu, protože uvěřili tomu, co jim zvěstoval. Neměl by si to teď vyčítat? Neměl by je povzbudit k větší opatrnosti, aby se pokusili pomocí různých kompromisů těmto problémům raději vyhnout? Kdo z nás se rád dívá na utrpení vlastních dětí? A oni jsou přece Pavlovými duchovními dětmi!

Pavel to ale vidí jinak. Nepropadá moderním humanistickým tendencím, které někdy staví blaho člověka nad vše ostatní, dokonce i nad Boží slávu. Je přesvědčen o tom, že pronásledování Filipských je naopak důkazem toho, že jsou na správné cestě. Řešením není větší opatrnost ani snaha o nějaký kompromis. Řešení spočívá spíše v tom, že se Filipští jako sbor ještě víc semknou a budou dál zápasit o šíření evangelia bez ohledu na důsledky, které by to mohlo přinést.

Kdysi jsem slyšel zajímavé přísloví, které říkalo zhruba toto: „Když už jsi na tom tak špatně, že nemáš žádnou šanci na útěk z boje, vrhni se tam, kde je zrovna největší vřava.“ Jako kdysi Izraelci, když narazili na Rákosové moře. Ustoupit se nedalo, protože měli v patách egyptskou armádu. Obejít se to ale také nedalo, protože šlo přece jen o moře, tedy nepřekonatelně širokou překážku. A tak zbylo je jediné – projít středem, projít mořem.

„Milí Filipští, i kdybyste měli třeba projít mořem, buďte věrní a veďte život hodný Kristova evangelia, abych viděl, až přijdu, nebo

nepřijdu-li, abych slyšel, že zakotvení v jednom Duchu vedete jednou myslí zápas pro víru v evangelium.“ Pavel tedy Filipské z boje nestahuje. Naopak, volá je na zteč. Chce, aby se v ničem nestrachovali protivníků a necouvli ani o krok. Ústup stejně nic neřeší, znamenalo by to jen pád do léčky. Existuje pouze jediná cesta ven – cesta středem.

II. NAŠE VLASTNÍ ZÁPASY

A co my? O co zápasíme my? Zápasíme o něco vůbec, nebo tohle slovo k našemu životu jaksi nepatří? A jak vůbec rozumíme zápasu víry, o kterém zde apoštol mluví? Chápeme ho jen defenzivně, tak, že zde Filipští prostě zápasí o to, aby si víru aspoň udrželi? Nebo ho chápeme také ofenzivně, tedy jako zápas o to, aby se evangelium šířilo dál? Pavlův život sám za sebe mluví dost hlasitě pro to, že má apoštol na mysli spíš to druhé. Nejde jen o to udržet si víru, ale jde o to, aby se šířila dál. Není to jen zápas proti něčemu – proti nepříteli, ale je to také zápas pro něco – pro víru, pro evangelium. Cílem není zachránit si vlastní kůži, ale vyhrát válku, i za cenu ohrožení vlastního života.

Co chcete, aby po vás na zemi zůstalo? Svět poctěný vaší krátkou návštěvou, nebo svět ovlivněný evangeliem? Jestliže říkáme, že evangelium je dobrá zpráva, pak to také předpokládá, že svět je na tom opravdu špatně. A jestliže evangelium hovoří o záchraně v Ježíši Kristu, pak se tím také říká, že svět jde do zahynutí. Je to tak? Naštěstí je ale evangelium Boží mocí ke spasení pro všechny, kdo věří. Není to něco, o co má smysl zápasit a nasadit pro to třeba i život?

Co svět, nebo konkrétněji, Česká republika, potřebuje ze všeho nejvíc? Víc dobrých politiků, učitelů, řemeslníků, podnikatelů, umělců? Nebo potřebuje spíš slyšet a přijmout evangelium? Co svět okolo nás změní víc? Naše schopnosti, naše osobní charisma, nebo evangelium? To že nás někdo bude obdivovat nebo třeba i napodobovat, ještě nikoho nespasí. Leda by dotyčný uvěřil stejnému evangeliu jako my.

Abyste mi rozuměli, já se rozhodně nesnažím říct, že bychom raději měli všichni opustit svá zaměstnání a vrhnout se na plný úvazek do misie. Jde mi o něco jiného. Spíš se ptám, jak naše zaměstnání, náš rodinný život a naše záliby souvisejí s evangeliem. Chápeme své osobní úkoly (postarat se o rodinu, sloužit druhým, dělat poctivě svoji práci, rozvíjet své talenty) jako něco, co má být evangeliu podřízeno, nebo jde

o věci, které jsou s evangeliem spíš tak nějak na stejné rovině? Dělali bychom je úplně stejně, i kdybychom Ježíše Krista nepoznali?

Nejde přitom o to, že bychom museli do všeho, co děláme hned prvoplánově zapojovat také malé kázání o Kristu – např. přidat klientovi ke smlouvě nějaký traktát, zvat zákazníky v obchodě na shromáždění nebo dělat jen umění, které se zabývá výhradně křesťanskou tematikou. Jde mi spíš o to, za koho se považujete; kým jste na prvním místě? Manželem, otcem, podnikatelem, sportovcem, umělcem nebo křesťanem – tedy člověk žijícím z evangelia a zápasícím za evangelium?

Ano, svět potřebuje schopné lidi, ale ne jakékoliv, nýbrž takové, kteří jsou jiní, protože žijí z evangelia. Je-li vaším úkolem to, abyste pekli rohlíky, pak to dělejte jako lidé, kteří žijí z evangelia. Je-li vaším úkolem to, abyste šli do politiky, pak to dělejte jako lidé, kteří jsou zakotvení v Kristu. Je-li vaším posláním učit, vyučujte jako někdo, komu Bůh prokazuje věčnou milost. Je-li vaším úkolem vychovávat děti, vychovávejte je jako někdo, kdo se sám podrobuje Boží výchově. Tak naplníte apoštolský požadavek, abychom vedli život hodný Kristova evangelia, život, který je jedním velkým zápasem za evangelium.

III. PŘEDPOKLADY VÍTĚZNÉHO ZÁPASU

Jenže, už samotné slovo zápas naznačuje, že se nejedná o cosi snadného. A tak je dobře, že nás apoštol rovnou také upozorňuje na dva konkrétní a zároveň klíčové předpoklady k vítězství v tomto zápase.

1. BUĎTE JEDNOTNÍ

Doslova tu stojí: „...abych slyšel, že stojíte v jednom Duchu a jednou duší společně zápasíte za víru evangelia“. Ono „jednou duší“ se většinou překládá jako „jednou myslí“, ale já se domnívám, že by bylo asi lepší použít expresivnější výraz (sestry prominou), „jako jeden muž“. Sama historie jasně dokládá, že armáda, která není vnitřně jednotná nemá valnou šanci na úspěch. Tam, kde se naopak lidé semknou a bojují jako jeden muž, je možné zvítězit i s nepoměrně menší armádou.

A pokud jde o duchovní zápas, platí zde velmi podobná pravidla. Církev, která je vnitřně rozdělená, nemá šanci nic kloudného ve věci evangelia vybojovat. Řeší jenom sama sebe, své vlastní vnitřní problémy, ale nemá absolutně žádnou moc obhájit evangelium v očích světa. My v naší společnosti dnes na žádný velký odpor vůči víře nenarážíme.